

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru streinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrația tipografiei arhiepiscopale Sibiu, strada Măcelarilor 47.

Corespondențele sunt a se adresa la

Redacția „Telegrafului Român“, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refuză. — Articulii nepublicați nu se înapoiază.

INSETIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rândul cu litere garmon — și timbr de 30 cr.
pentru fiecare publicare.

Nr. 4823 Plen.

Circulariu

către tota oficiile protopresbiterale din archiepiscopia Transilvaniei.

Congresul nostru național-bisericesc din anul trecut a luat prin conlusul seu din 19 Iunie (1 Iulie) 1886, Nr. 142 măsuri necesare, pentru ca în viitorul întrunirea congresului să nu întimpine greutăți, și în firul acelora a regulat perioadele congresuale așa, ca proasimul period de trei ani să se înceapă cu 1 Octombrie 1887 și să se termine la 30 Septembrie 1890; totdeodată a enunțat, că alegerile pentru acest period au să se scrie cu observarea §-lui 150 din Statutul Organic cel mult în termin de trei luni sototie dela 1 Octombrie 1887, astfel, ca deputații să fie aleși până la 31 Decembrie 1887 și congresul proasim să se poată întruni la 1/13 Octombrie 1888, având a se observa această procedură și la perioadele ce vor urma dela 1 Octombrie 1890 încolo.

În considerare deci, că arhiepiscopia noastră are să fie reprezentată în congresul național-bisericesc precum și celelalte eparchii câte prin 10 deputați din cler și 20 deputați mireni, — pentru execuția conlusului congresual provocat mai sus, în cea ce priveste alegerea deputaților congresuali, în urma recercării venerabilului Consistoriu metropolitan din 21 August a. c. Nr. 120/Metr. și pe baza normelor din Statutul Organic §§. 91, 140 și 148, prin acesta se ordinară în arhiepiscopia noastră transilvană alegera deputaților congresuali pe noul period de trei ani computați dela 1 Octombrie 1887, și spre acest scop se publică următoarele:

I. Împărțirea mai nouă a arhiepiscopiei în 20 de cercuri electorale, și — cât pentru congres — combinarea a 10 colegii preoțesci câte din două cercuri electorale, fiind deja publicată de aici prin circularul din 7 Septembrie a. c. Nr. 3414/Plen. pe lângă indicarea locurilor centrale: acum la noua alegeră de deputați congresuali preoțimea se va grupa în colegii electorale, ér comunele bisericesc în cercuri electorale conform acestei împărțiri; având a alege fiecare colegiu preoțesc câte un deputat din cler, și fiecare cerc câte un deputat mirén.

II. Pentru alegera deputaților din cler preoțimea îndreptățită se va aduna la locul central al colegiului **Marți** în 22 Decembrie vechiu a. c.; ér pentru alegera deputaților mireni se vor întruni sinodele parochiale estraordinare **Duminică** în 20 Decembrie vechiu a. c., premergând anunțarea si nodului cu opt dîle înainte, adecă la **13 Decembrie**;

în fine colegiile mirenesci, compuse pentru fiecare cerc din bărbații de încredere ai singuraticelor sinode parochiale, se vor întruni la locul central al cercului **Marți** în 22 Decembrie vechiu a. c. pentru actul scrutinului.

III. La fiecare colegiu electoral preoțesc este denumit câte un comisariu consistorial din cler, și la fiecare cerc electoral, respective la colegiile de scrutinii mirenesci, câte un comisariu consistorial mirén. Acești comisari au să conducă fiecare la locul seu actul de alegere, respective de scrutiniu; deci conspectul lor se inclusează la circularul present sub ./ cu acea observare: că la casă, când vre-un comisariu, fie preoțesc, fie mirén, să vedea împedecat dela împlinirea misiunii sale: acela are să facă numai de căt arătare la consistoriul arhiepiscopal pe lângă restituirea comunicatelor; decă însă dela consistoriu nu ar urma până la ziua alegerii, respective a scrutinului, denumirea altui comisariu; său decă împedecarea comisariului ar fi trevenit numai în momentul suprem, dóră chiar la alegeră, său la actul scrutinului: în aceste cazuri membrii colegiului electoral preoțesc, respective ai scrutinului sunt autorizați să alegă un suplent al comisariului consistorial, care să îndeplinească toate agendele comisariale.

IV. Instrucțiunile pentru procedura la alegerile deputaților congresuali, emise la ocaziunile din trecut și completate după experiențele mai noi, să publică în §§-ii, ce urmăreză în contextul acestui circulariu, și se recomandă tuturor celor interesați pentru dezvoltarea salutară a instituțiunilor noastre bisericesc, ca nu numai să studieze bine și să observe exact aceste instrucțiuni la proasimile alegeri, ci să le și conserve cu grige pentru viitor, când poate se va face numai provocare la ele, fără a se mai publica.

A. Pentru alegerile deputaților din cler.

§. 1. Oficiul protopresbiteral, nemijlocit după despedarea circularului consistorial, compune după formularul acela aici sub A) atâtatea liste separate, căre sunt colegiile preoțesci, la care aparțin preoțimea din tractul său; în fiecare listă petrec numai preoțimea, ce aparțin colegiului respectiv; apoi listele acestea le trimită cu ocazie sigură, prin postă sau prin expres, la adresa respectivilor comisari consistoriali preoțesci, adică fiecăruia o listă pentru colegiul său.

§. 2. La terminul ficsat pentru alegera deputaților preoțesci (astăzi Marți, în 22 Decembrie a. c.), precis la 11 ore antemeridiane, se adună preoțimea la locul central al colegiului, căruia aparține, anume

în localul, care va fi designat prin comisariul consistorial, și acolo sub presidiul comisariului se constituie în colegiu electoral, alegându-și doi bărbați de încredere și pentru purtarea protocolului un notar.

§. 3. După constituirea colegiului electoral urmăreză verificarea preoțimei din toate comunele, care aparțin acolo, fără considerare decă sunt toți prezenti său sau. Acăsta se face în rândul listelor intrate de la oficiile protopresbiterale, eventual după cunoștința publică, ce o au cei prezenti. Décă se nasce vre-o îndoială asupra îndreptățirii vre-unui, ceea ce se decide cu majoritatea voturilor și rezultatul se petrece la protocol. Listele intrate dela oficiile protopresbiterale se inclusează la protocol, ér cei verifică se petrec după nume într-o listă generală, carea verificată de colegiu se inclusează asemenea la protocol, cu indicarea caracterului și locuinței fiecăruia.

§. 4. Terminată verificarea, colegiul trece numai decât, său eventual după o consultare confidențială, la alegerea unui deputat din cler pentru congres. Alegerea se face său prin votare publică, său decă cere o terțialitate a celor prezenti, prin o votare secretă. În tot casul ordinea votării este acăsta: comisariul consistorial chiamă pre alegători, unul căte unul, după cum sunt petrecuți în lista generală, și fiecare alegător să dă votul său cu graiu viu, ér în cas de votare secretă pune în urnă pregătită spre acest scop o ședulă, ce conține numele întreg al individului, pre care-l doresc să fie deputat.

§. 5. Notariul colegiului sub controla președintelui comisariu și a bărbaților de încredere petrec în însuși protocolul colegiului după numerii curente numele fiecăruia votant, și alătura în altă rubrică continuativă votul fiecăruia, adică numele candidatului, căruia și-a dat votul său respectivul alegătoru; ér în cas de votare secretă, se petrec la protocol numai numele votantului. În rubrica voturilor nu este permis a se pune în loc de nume „dto“ său alte semne ori scurtări.

§. 6. După ce în rândul listei generale vor fi votat toți alegătorii prezenti, se mai așteaptă o jumătate de oră pentru cei ce n-au fost prezenti la rândul prim, și decă în restimpul acesta mai vin și alții alegători îndreptățiti: voturile lor se petrec la protocol întocmai ca ale celor de mai înainte; ér decă la espirarea acelei jumătăți de oră nu se mai arată nici un alegător: votarea se încheie. În protocol se notează timpul (ora și minutele) când s-a încheiat votarea.

§. 7. După încheierea votării, biroul colegiului (președintele comisariu, bărbații de încredere și notariul) numără voturile și le sumeză după diferitele

FOITA.

BABA GRIJA.

— Snoavă. —

(Incheere.)

Moartea, măcar că ea nu cunoaște ce e mila, nu ascultă la rugămintea nimului, i s'a făcut și ei milă mai în urmă de biata babă, și punându-o jos din brațe, se întoarce și sprintenă se urcă în păr, rupe vre-o două, trei pere, care i-au venit înainte, și iute să se dea jos.

Dar ce se vezi minune!!

Crengile părului, pare că cineva le dăduse putere ca la nisice mâini de om, o apucă și o incurcă de toate părțile, de nu mai i era cu putință să se dea jos.

Moartea, care nu pricepea de loc, ce minune poate fi aceasta, dăncioace, dăncolo ca se poate să fie dintre ele — dar pace bună!.... Nu mai era chip de a scăpa dintre crengi.

Biata baba grija, care de frica cea mare iși uitase de tot de puterea, care era dată părului ei, cum audă pe moartea strigând și vătându-se în păr,

sără în sus de bucurie, măcar că era de jumătate moartă.

Ea își aduse aminte de toate, și scăză că din păr nu se va putea da jos moartea căt va fi lumea, dacă nu va poruncă ea crengilor ca să se sloboadă.

Dar moartea începă să strige și să plângă tot mai tare. Își smulgea părul din cap de năcaz, vădând căt de urit a păcălit o baba.

După ce s'a săbatut ea multă vreme în păr, fără ca se poate să se aducă la cale, ostenită de abia mai răsuflă, își călcă pe inimă și începă să se rugă de babă, ca să scape.

Baba mândră și veselă, că acum a ajuns moartea să se rugă de ea, par că nici nu vrea să se audă, că i striga numai de departe: Așa bine 'ti-e! Mai stă și tu odată pe loc, că destul tot colindă prin lume și duci cără un pic de milă pe cine 'ti eșe înainte.

— Fie-ți milă de mine, și-mi ajută să scape, și se atunci moartea, că-ți făgăduiesc, că pe tine căt o fi lumea nu te-o mai lăua. Poți să trăiescă despre mine mii și sute de ani, că eu de tine nu mă voi mai atinge, — numai săcă-mă de aci.

Baba audind de făgăduiala morții, și făcându-i să milă de ea cum se chinuia, se hotără în sfârșit să scape din păr.

Deci a săs ea, ce o fi săs în gând numai, și crengile se dedură toate la o parte după cum le era crescătura lor, și lăsă drumul slobod morții.

Cum se simtă moartea slabă de crengi, și a vădu că acestea nu-i mai împedescă drumul ca mai înainte, iute că gândul a sărit jos din păr, și nici măcar se mai arunce ochii către babă, o șterse la fugă, și se ducea că o nălucă . . .

*
Din vremea aceea și până astăzi încă, pe la baba grija nu a mai dat moartea. Baba trăiescă și acumă, dar nu tot în bordei ei învechit, și nu la marginea satului unde avea bordeiul, ci ea umblă și cutreeră toată lumea, cruci și curmezi. Întră și stă căt sătă prin casele împăratilor și domnilor celor mari, de unde se întoarce pre la cei săraci, pe cari și să arce ea mai dragi. De ea n'a scăpat și nu scăpă nimenea neceritat, căci ea este „grija“, pe care o are tot omul din lume bogat și sărac, mare și mic, fără deosebire, și pe care moartea nu o va duce căt va fi lumea.

I. T.

nume ale candidaților; ér la cas de votare secretă, numără ședulele puse în urnă, și décă corespund numărului votanților, le scrutinéză, anume: le desface, le ceteșe și le sumeză; în fine președintele comisariu proclamă de deputat ales pe acela, care a întrunit majoritatea voturilor; ér la cas, când doi ar avé în majoritate voturi egale: între ei decide sértea esecutată pe loc, și președintele proclamă de deputat pre cel favorit de sérte.

§. 8. Pentru deputatul ales se face numai decât în presența colegiului electoral un **credentional**, și acela să subscrive de comisariu, de bărbătii de încredere și de notari; apoi décă alesul este present, i se predă credenționalul immediat; ér décă nu este present i se trimit prin mijlocirea comisariului acolo, unde locuesce alesul, pe calea cea mai sigură și fără amânare.

§. 9. Terminându-se cu acestea actul alegerii, să încheie protocolul colegiului și se autentică în presența alegătorilor, apoi se subscrive ca și credenționalul de comisariu, de bărbătii de încredere și de notari, și décă stă din mai multe cōle, acele se cōsă, ér capetele firului cusuturiei se sigiléză cu sigilul bisericii locale său cu al unuia dintre bărbătii de încredere. La protocol se aclud tōte actele și documentele, cōte au legătură cu alegerea; deosebi la cas de votare secretă se aclud la protocol într'alttele și ședulele de votare, cusute și sigilate ca însuși protocolul.

§. 10. Termină și formalitățile din §-l precedent, comisariul declară lucrarea colegiului electoral de încheiată, și protocolul colegiului într'una cu tōte actele electorale il așterne încă în aceeași di consistoriului archidiecesan sub covertă sigilată și pe lângă un raport din partea sa, în care să fie indicată predarea său spedarea credenționalului, și modul spedării. Espedarea pe calea postală se face cu recomandare.

B. Pentru alegerile deputaților mireni.

§. 11. Cu opt dile înainte de terminul ficsat pentru întrunirea sinodelor parochiale, în fie-care biserică parochul local său suplentul lui anuncie poporului în audiu tuturor: că la opt dile (astădată Duminecă în 20 Decembrie vechiu a. c.) se va ține sinod parochial estraordinar pentru alegerea unui deputat la congresul național-bisericesc din partea cercului electoral, căruia aparține comuna biserică după noua împărțire; totodată învăță pe cei îndreptățiti la alegere: că în diua alegerii să se adune la biserică cu ceva mai timpuriu ca altădată, pentru ca premergând mai curând ritualele bisericesci, să remâne timp de ajuns pentru ținerea sinodului electoral. Parochul va lucra bine, décă și pe altă cale va reflectă timpuriu pre popor, mai ales pre cel din filii, la ținerea sinodului, punându-i în vedere însennetatea alegerii și sfătuind pre cei ce au vot, ca căt mai mulți să participe la sinodul electoral.

§. 12. Oficiile parochiale să nu scape din vedere: că conform §-lui 5 al regulamentului congresual din anul 1878 pentru parochii, în fie-care parochie (comună biserică) trebuie să fie stabilit prin o **listă oficioasă** numărul acelora, cari după §. 6 din Statutul Organic pot luă parte în sinodul parochial. Lista acăsta o compune la finea fie-cărui an solariu comitetul parochial în conțegere cu oficiul parochial, și se publică în biserică cel puțin cu 8 dile înainte de ținerea sinodului parochial ordinariu. Reclamări contra listei membrilor sinodali se pot face în scris său cu vorba la sinodul procsim ordinariu. Unde ar lipsi din ori-ce caușă astfelii de listă, oficiul parochial are a-si încordătote puterile pentru a o compune cu totă conscientiozitatea, ca la întrunirea sinodului parochial electoral acea listă să se pótă autentică și folosi la actul votării.

§. 13. La terminul ficsat (Duminecă în 20 Decembrie vechiu a. c.) după terminarea săntei liturgii împreunate cu chemarea Duchului sănt, în fie-care comună biserică (filiale la olaltă cu mama) se întrunesce sinodul parochial estraordinar pentru alegerea unui deputat mirén la congresul național-bisericesc. Local pentru sinodul acesta pôte fi biserică său scola locală, décă nu este altă comoditate și mai bună. Sinodul să deschide și lucrăză la început sub presidiul ordinariu (parochul local, eventual protopresbiterul său alt preot); anume sub presidiul ordinariu se ceteșe ordinul consistorial pentru alegere, se statoresce lista generală a membrilor sinodului și autenticată se aclude la protocol, în fine se constituie sinodul electoral conform §. 91. e), din Statutul Organic. — Ora, când s'a deschis sinodul, se însémna la protocol.

§. 14. Sinodul propriu electoral se constituie alegându-și un președinte, doi bărbătii de încredere și un notariu; apoi astfel constituit purcede numai decât, eventual după o consultare prealabilă, la însuși actul alegerii de deputat, sub conducerea și controla biroului sinodal. Forma votării este cea cu graiu viu, său

décă cer 20 de alegători, cea secretă. Președintele invită pe alegători, ca după votarea, ce va urmă, să nu se îndepărteze, ci să aștepte constatarea rezultatului și autenticarea protocolului. Ora când să începe votarea, se notează în protocol. Ordinea votării este acăsta: Președintele său notariul ceteșe din lista generală cu graiu respicat și pe rēnd numele fie-cărui alegători; membrii prezenti ai sinodului, cari voiesc să participe la alegere, vin în persoană unul câte unul, la masa biroului sinodal, în rēndul, după cum sunt chemați din lista generală; fie-care din ei și dă votul cu graiu viu, eventual prin ședulă. Aclamațiunea nu este permisă, de asemenea nu este permis a vota unul în numele altuia, present său absent. La cas, când alegătoriul nu scie întreg numele candidatului, e de ajuns dacă el va numi său va scrie numele de familie și caracterul candidatului, așa însă, ca identitatea persoanei să nu vină la îndoieala.

§. 15. Notariul sub controla bărbătilor de încredere petrece în protocolul sinodal voturile date, scriind la fie-care votant Nrul curent, Nrul din lista generală, numele alegătoriului, și în rubrica următoare numele aceluui individ, căruia alegătoriul și-a dat votul. În loc de nume nu sunt permise altfel de semne indicative, d. e. „*do*“ său „*do*“. La cas de votare secretă se însémna în protocol numai numele alegătorilor, ér ședulele se adună și se păstrăză tōte pentru actul scrutinului, ce va urmă.

§. 16. După ce vor fi votat după listă toți alegătorii prezenti, se va mai aștepta o jumetate de ora pentru alegătorii, cari n'au fost prezenti sub decursul votării, și décă în acest restimp mai vin alegători, cari mai nainte nu votase, voturile lor se însémna în protocol la rēndul seu; ér décă la espirarea restimpului de jumetate de ora nu se mai arată nici un alegători îndreptățit: votarea se încheie, însenându-se în protocol timpul (ora și minutele) încheerii.

§. 17. După încheerea votării biroul sinodal numeră voturile, ér la cas de votare secretă — ședulele, care décă corespund numerului votanților, se scrutină desfășându-se ele, cetindu-se și numerându-se numele ce le conțin. Rezultatul votării se însémna la protocol în modulel mai exact, ca să fie evident cōte voturi a întrunit fie-care candidat. La cas de votare secretă ședulele după scrutinare se adună tōte la olaltă, se numerisă, și legate bine se pun sub covertă, ér coverta se sigiléză după modalitatea prescrisă pentru sigilarea protocolului, la care ele se alătură.

§. 18. Terminându-se actul propriu al alegerii, sinodul electoral designeză pre unul din bărbătii sei de încredere, care să iee la sine protocolul sinodului electoral după ce va fi în totă forma încheiat și sigilat, și la timpul indicat mai jos să-l ducă la locul central al cercului și să-l prezinte în persoană comisariului consistorial, făcând apoi parte din colegiul scrutinătoriu pentru cereul întreg. — Se recomandă sinodelor parochiale, a însărcină cu aceasta misiune pre unul din cei mai acreditați membri ai sei, care să pótă împlini cu punctualitate aceasta însărcinare; căci alteori se poate întemplă, ca bărbatul de încredere a vre-unui sinod să întârdie cu presentarea protocolului, său nici să nu-l prezenteze comisariului, în care cas apoi ar remâne neconsiderate voturile respectivului sinod, și din tōte lucrările lui nu s'ar alege nimică. — Provisiunea pentru un suplent la cas de împedecare este de asemenea recomandabilă.

§. 19. Despre întreg decursul sinodului electoral se face un **protocol**, care încheiându-se, se autentică în presența alegătorilor, apoi se subscrive de președinte, de bărbătii de încredere și de notariu, **acludându-i-se lista generală a alegătorilor** și eventualmente ședulele de votare. Décă protocolul stă din mai multe cōle: acelea se cōsă la olaltă, și capetele firului cusuturiei se pun sub sigil. În tot casul protocolului electoral trebuie să aibă pe pagina subscrerilor două sigile întregi, imprimate cu cără, său cu ostie său cu văpselă, unul al parochiei, altul al președintelui său al unuia dintre bărbătii de încredere. Décă sigilarea protocolului nu s'ar putea face după cum se prescrie aici: acesta împregiurare și causele ei să însémna la protocol.

Pentru înlesnirea biroului se esperează de aici pentru fie-care comună blanchete pentru protocolele sinodului electoral, tipărite după formularul de sub B).

§. 20. Protocolul încheiat, subscris și instruit astfel se pune în covertă împreună cu acusele lui, și coverta se sigiléză cu cără, punându-se cele două sigile prescrise pentru însuși protocol; astfel sigilat se povește în loc de adresă cu titlul din fruntea protocolului și se predă bărbatului de încredere designat pentru a-l duce la comisariul consistorial, ér după tōte acestea președintele declară sinodul electoral de încheiat.

§. 21. În diua ficsată pentru scrutinii (Marti, 22 Decembrie vechiu a. c. precis la 11 ore înainte de mădăli, toți bărbătii de încredere, cărora s'au dat la mâna protocolele electorale ale sinodelor parochiale,

se adună la locul central al cercului lor electoral, și anume în localul designat spre acest scop prin comisariul consistorial; acolo apoi sub președinția comisariului consistorial se constituie într'un **colegiu de scrutiniu**, alegându-și un notariu pentru ducerea protocolului, și doi bărbătii de control.

§. 22. Constituindu-se colegiul scrutinătoriu, comisariul consistorial desface pe rēnd tōte protocolele sinodelor electorale în presența bărbătilor de încredere, tăind marginile covertelor fără a se vătemă sigilele; protocolele apoi se ceteșe cu voce înaltă, se numeră sumariile voturilor din trăsnele și se scriu în protocolul colegiului. Protocolele electorale dubiose său cu defecte esențiale, precum și celea sosite după terminarea scrutinului, nu se iau în considerare, dar se aclud la protocol separat, spunându-se în protocol causa, pentru care nu s'au putut considera. Covertele rēmân acluse la protocole.

§. 23. După esaminarea, numerarea și sumarea voturilor din întregul cerc electoral se constată rezultatul final, și acel individ, care a întrunit celea mai multe voturi, se proclamă de ales deputat congresual pe noul period de trei ani; ér la cas, când doi ar avé în majoritate voturi egale: între densii decide sértea esecutată la moment, și cel favorit de sérte se proclamă de deputat.

§. 24. Pentru deputatul ales în modul indicat se face în presența colegiului de scrutiniu un **credental**, care numai de căt se subscrive de comisariu și de toți bărbătii de încredere, **va să dică de toți membrii colegiului de scrutiniu**; apoi credenționalul se trimit alesului deputat acolo, unde acela se află cu locuința, dar pe calea cea mai sigură și fără amânare, sub speciala îngrijire a comisariului.

§. 25. Despre totă lucrarea colegiului de scrutiniu se face un **protocol** special, care la încheiere se autentică în presența tuturor și să subscrive în toma ca credenționalul, de comisariul consistorial și de toți bărbătii de încredere; după care apoi comisariul consistorial declară de încheiată misiunea colegiului de scrutiniu, ér protocolul acestuia dimpreună cu tōte celealte acte electorale le așterne încă în aceeași di consistoriului archidiecesan, pe lângă un raport, în care să arate, că credenționalul l-a transpus alesului deputat, indicând și modul transpuneri. Espedarea pe calea postală se face cu recomandare.

V. Oficiele protopresbiterale sunt însărcinate a trimite cu totă posibila grăbire acest circulariu la fice-care oficiu parochial din tractul seu pentru a studia, publică și efectua cele prescrise; spre care scop li se trimit de aicea un număr corespondent sau de copie; ér comisarii consistoriali sunt poftiți a primi și împlini misiunea cu băgare de sémă și la instrucțiunile speciale, ce le vor primi de aici.

Cu deosebire se fac atente oficiale parochiale a privighiă: să se evite ori-ce abnormitate său abus la compunerea listelor celor îndreptățiti la alegere, său la însuși actul alegerei; pentru că afându-se ore-care vinovat în afaceri de aceste, stricăciōse pentru viața noastră biserică, va fi supus asprimei pedepselor bisericesc.

Din ședința plenară a consistoriului archidiecesan, ținută în Sibiu, la 5 Octobre, 1887.

Miron Romanul m. p.,
archiepiscop.

Nicanor Fratesiu m. p.,
secretar.

Sibiu, în 4 Decembrie, 1887.

În situația grea de aici, situație grea, care din încurcată ce e în cele din lăuntru pare a se încurca și în cele din afară, nouă românilor nu ne-a remas teren de desvoltare decât numai cel bisericesc. Aici avem deci să ne concentrăm toate puterile, aici avem să ne punem partea cea mai bună din inima noastră, și se consolidăm biserica pe baza statutului nostru organic și în consonanță cu ca-noanele sănătei noastre biserici.

Constituția bisericei noastre să teren de activitate destul de abondant, constituția bisericei noastre nu cere dela credincioșii nostri decât trei condiții: majoritate, stare socială independentă și viață nepătăță. Parochianul, care are aceste calități, și care își împlinesc în locul prim datorinile sale acasă în parochie, acela are drept se ia parte activă la întreagă viață noastră bisericesc, el își alege pe comitetul seu parochial, chemat a administra și a conduce afacerile parochiei în privința economică, scolară și fundațională, are drept a alege deputați la sinodul protopresbiteral, la cel archidiecesan resp. diecesan, și la congresul nostru bisericesc; totodată are și dreptul de a fi și el ales în toate funcțiunile amintite.

Această basă de drept este însă legată cu tot atatea datorințe pentru parochian, și noi cutesăm să afirmă, că în stadiul în care ne aflăm noi astăzi, puse în cumpărătirea dreptului cu datorințele parochia nului, ceste din urmă apăsa mai tare.

Vom să ne explicăm.

Există, nu se mai poate nega — și ar fi păcat să mai tacem — există un curent puternic îndreptat spre nimicirea bisericei noastre, și acest curent este împins, fără crucea este el împins înainte prin presa ungurească fără deosebire de colorit de partidă, este împins înainte de cără proselitismul fraților greco-catolici, și este în cele din urmă nutrit de cără o sumă de bărbați de ai bisericei noastre, cari sunt puși de biserică în mare parte la cărma afacerilor bisericescii în archidiaconatul noastră.

Succesele destructive se și arată în multe locuri, ceea ce noi o contribuim în mare parte și neșintea poporului, și slabiciunei lui de a se lăsa să fie sedus, prin amăgiri de tot soiul.

Dintre toate uneltele contra bisericei noastre pe noi mai tare ne doare ținuta oamenilor nostri, prin ce mult se demoralizează poporul și mai mari stricări ne cauzează.

Noi cesti dela „Telegraful Român“ suntem legați de biserica noastră, legați de așezamintele ei și cu durere trebuie să constatăm, că o parte a presei noastre cu o rară consecuență bate de ani incoace în toate instituțiunile bisericei noastre. Înțelegem se o facă aceasta foile străine, înțelegem se o facă băieți contrari bisericei noastre, înțelegem se o facă niște aventurieri, cari își vor fi dicând: „Ubi bene“, cari producând sgudueli nu pot perde nimică, cari adăsunt aici, mâne la Belgrad sau București, nu înțelegem însă cum se face această lucrare de subminare sub auspiciile unor bărbați de ai bisericei noastre.

Aceasta ne-a îndemnat se dicem, că datorințele parochianilor de present sunt mai mari ca drepturile lor, având dreptul a alege în corporațiunile bisericescii reprezentanți, dar având totodată datorință să aleagă pe bărbați cu inimă pentru adevărata interese ale bisericei.

La locul prim al diariului nostru publicăm circularul pentru alegerile de deputați la congres. Dorim din toată inima, ca alegerile să se termine prin trimisarea de bărbați, cari să nu aibă în vedere decât numai binele bisericei.

Revista politică.

Schimbarea, despre care s'a amintit mai de mult, că se va face în ministerul dlui Tisza, astăzi este ca îndeplinită. Ministerul de comerț contele Paul Széchenyi în urma constatărilor medicilor, că boala de care suferă este în mare parte urmarea ocupării încordate, și-a cerut deja demisiunea. În fața motivului adus nu mai începe nici o îndoială că demisiunea nu se va primi; întrebarea este, că cine va fi noul ministru de comerț. După cum se anunță, doi ar fi candidați la postul acesta, și între acești doi, dl Tisza va alege.

Nu a fost numai o frasă goală celelalte să se dea de presă, înainte de aceasta cu câtă-vă vreme, că astăzi orice acțiune politică de mai mare însemnatate se condiționează de colosul nordic, căci aceasta se arată astăzi în faptă. Ori-ce pas mai momentuos ce l face în împregiurările actuale Rusia, e precumpanit cu multă seriositate din partea puterilor europene. Aceasta se intenționează astăzi, când Rusia fără motiv și grămadesc din greu trupele la frontierile monarhiei noastre din sprijin Galicia. Scirea aceasta, care a pus pe gânduri în prima linie monarchia noastră, a alarmat și pe celelalte state, care intocmai ca în ajunul unui răsboiu deja anunțat, fac planuri și combinații serioase cu privire la ținuta lor strategică în fața unui eventual răsboiu.

Încordarea cea mare în care au fost ținute statele în țările din urmă, se pare totuși că a mai slăbit în urma unor deslușiri date din partea jurnalelor rusești cu privire la concentrarea trupelor la granițele Austro-Ungariei.

Cu toate acestea nesiguranța își are loc în toate părțile, și nu va fi delăturată definitiv, până când țarul nu va face cunoscut scopul concentrării de trupe; ceea ce după cum anunță corespondentul lui „Times“ din Petersburg, va urma imediat.

Republica franceză, constituită în fine complet, s'a pus pe lucru. Discursul prin care președintele dl Carnot a deschis camera, este un călduros apel către diferitele fracțiuni republicane, pe care le învechiu la unire și bună înțelegere. S'a mai dis în discurs cum că alegerea lui de president reprezintă voia poporului, și ori ce alte presupuri trebuie de lăturare. Referitor la acest discurs „Neue Fr. Presse“ observă, că el tot așa de puțin va fi în stare, să pună la inimă radicalilor unitatea și patriotismul,

ca și apelul antecesorului său. În și afară de Franța, dorința d-lui Carnot de a susține pacea și bunele relații cu puterile străine, va fi însă cu satisfacție intimpinată.

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Român.“

Arad, 10 Decembrie 1887. Dle redactor! Văd eu, că în numărul 120 al președintului Dvoastră jurnal, sub titlul „Scandalul din Arad“, a-ți publicat un articol în carele ve ocupă de „reuniunea femeilor române din Arad și provincie“, și văd eu că în acel articol a-ți atins unele impregiurări, cari trebuesc lămurite după starea faptică a lucrului, ve rog se binevoiți să da loc următoarelor reflecții:

În ori ce societate cultă, oamenii privesc și tracteză cestiunile de cultură cu un felu de sfială și cu sănătatea, ce acestea o merită. Sunt lucruri sfinte cestiunile de cultură, pentru că prin ele se decide soarta și viitorul popoarelor. Purcând de aci, sun sigur, că ne-ar cuprinde mirarea pre toți, când am ceci judecata unui străin asupra noastră după cele multe scrise în „Tribuna“ din Sibiu: „crise“ și „scandale“ în o cestiune de cultură, precum este cestiunea femeilor române din Arad.

Și cu toate acestea, cu toate că adeca unul, sau doi corespondenți ai „Tribunei“ au căutat și descăciat atâta „crise și scandale“ despre aceasta reuniune, om serios nu s'aflat, carele se stea cu „Tribuna“ de vorbă în aceasta cestiune.

Dvoastră, domnule redactor, poate că ve veți fi mirat de aceasta tăcere. Se me iertați însă, se ve spun, că aici în Arad toate cele scrise în „Tribuna“ n'au surprins pe nimenea. Pe aici, pe la noi, scie toată lumea că valorează „Tribuna“ și vorbele ei. „Tribuna“ și oamenii ei, de când scriu în jurnalul lor n'au vădut nimică bună, nici făcându-se, nici făcut aici în Arad.

Din norocire au vădut însă alții, că aici în Arad se lucrează, și se lucrează cu multă seriositate de întreaga societate; ear faptele au o insușire: prin vorbe se pot tagădui, dar nu se pot suprima și nimici nici odată. Me voi servî în punctul acesta de un exemplu. De vre-o doi trei ani vin, și trec pe aici, prin Arad, mulți străini, între cari am vădut și mulți amici și chiar acționari de ai „Tribunei“. Mulți din acești oameni cunoșteau Aradul numai după descrierile din „Tribuna“, și anume după vorbele respăindite de corespondenți ei; și dorind a cunoaște Aradul, cum este, după ce l'au vădut cu ochii pre căt s'au bucurat de cele ce au vădut, pre atât s'au indignat și scandalizat de vorbele și scorbuturile cetei în „Tribuna“. Ba unul din acești oameni, român verde dela granița Transilvaniei mi dicea mai de ună, după ce a vădut și s'a convins că ce s'a făcut aici: „se me duc numai acasă, am să spun eu cătăruia, că la ce felu de lucru m'a îndemnat, când m'a făcut și pe mine se subscriv acțiuni de a le „Tribunei“, după cari n'am vădut dividende și n'am se ved nici un crucer din capital.

De aici veți înțelege dle redactor, tăcerea publicului de aici în cestiunea reuniunei femeilor române. Veți mai înțelege apoi aceasta tăcere și din faptul, că tot ceea ce s'ascris în „Tribuna“, s'a scris nu cu intenția de a promova agendele reuniunei, ci numai cu intenția de a lovi în biserică și în întreaga societate noastră, pentru că pe aceasta căle să se poată înălța o singură persoană; ear oamenii, cari astfel gândesc, nu este nici o mirare dacă ved „scandal“ și „crise“ în ceea ce se face în interesul scopului.

Pe terenul însă, pe carele Dvoastră, dle redactor, a-ți pus cestiunea, ea trebuie discutată, deoarece aici nu de persoane, ci de scop este vorba; ear scopul reuniunei este înființarea unei scoale de fetițe cu internat, aici în Arad, în care să se facă educația fetițelor unei însemnate părți locuite de români.

Idea înființării unei astfelii de scoală este veche aici în Arad, mai veche adegă, decât ce ar fi fost vorba de înființarea unei reuniuni de femei; și înălță ce s'a terminat și organizat seminarul diecesan, s'a și început a se lucra pentru activarea ei, începându-se adegă dela anul 1885 a se induce în bugetul instrucției eparchiei noastre în fiecare an căte 1000 fl. pentru o scoală de fetițe, precum se poate vedea aceasta din respectivele protocole sinodali. Votarea acestei sume să se intemplat din motivul, că diecesa succesiive să-și poată aduna mijloacele trebuințioase bănești, și să-și poată înființa o scoală de fetițe, pre carea se o susțină și conducă ea însăși.

Într-aceea însă se intemplat, că damele române din Arad și provincie au conceput ideia de a înființa o reuniune de femei, și în urma unei invitări din

partea Prea Sântei Sale, părintelui episcop al Aradului s'au întrunit într-o adunare, în care sub preșidiul Prea Sântei Sale s'a decis înființarea unei reuniuni, ear după constituire Prea Sântă Sa retragându-se dela presidiu, și părăsind adunarea, damele române, între cari am vădut pre vre-o 3—4 de confesiunea greco-catolică, în unanimitate au decis, că scoala înființândă prin reuniune se fie o scoală confesională greco-orientală, — ceea ce s'a îndus și în statut.

Vorba este dară în afacerea reuniunei de o scoală confesională greco-orientală. Si numai aceasta este ceea ce doare pe „Tribuna“ și scriitorii ei. Motivul acestei dureri îl veți înțelege Dvoastră dle redactor, foarte ușor, dacă veți considera tonul în care scrie „Tribuna“ despre clerul român gr. or. și despre cel greco-catolic; ear pe aici lumea vede, că unde țintesce „Tribuna“ se ajungă prin o astfel de ținută.

În cestiunea despre care ve scriu, faptul este deci, că damele au decis în unanimitate, ca scoala înființândă prin reuniune se fie o scoală confesională greco-orientală, precum în Arad nici că s'ar fi putut altcum, după ce românii din părțile acestea aproape în totalitatea lor sunt de confesiunea ortodoxă.

Adunarea generală a reuniunei, când a decis înființarea reuniunei, și în unanimitate s'a pronunțat pentru scopul, pentru carele are reuniunea se lucreze, a ales totodată din sinul seu un comitet, căruia i-a încredințat a efectua toate agendele reuniunii până atunci, până când reuniunea se va putea constitui în mod definitiv. Acest comitet, după ce au venit statutele reuniunei aprobate de guvern a elaborat „suplementul la statut“, prin carele se normează, și precizează raportul dintre reuniune și biserică, care suplement acel comitet, la subșternut consistoriului și sinodului episcopal pentru aprobare.

Cu privire la acest „suplement“ Dvoastră, dle redactor dicoți în articolul citat, că „nu era nici o trebuință de aceea, că biserică să se amestice așa afund în autonomia reuniunei, încât se o prefacă după toate formele în parohie, ci era de ajuns că să și asigure dreptul de a întări pre învățătorii scoalei confesionale, dreptul de disciplină asupra celor și dreptul de a supraveghia învățământul.“

Se mi permiteți însă, dle redactor, a ve spune, că în punctul acesta biserică nu a făcut nici mai mult nici mai puțin, decât ceea ce i-a dictat legea, „statutul organic“, deoarece abstrăgând dela împregiurarea, că biserică la susținerea scoalei de fetițe se va angaja cu însemnate ajutoare bănești, îndată scoala înființândă s'a decretat la dorință unanimă a damelor române de scoală confesională greco-orientală, — aceasta scoală cade într-o categorie celorlalte scoale confesionale întreținute de parohii și de protopresbiterate. Si precum după statutul organic susținută este autonomia parohiei și a protopresbiterelor: tocmai așa se susține prin „suplementul la statut“ și autonomia reuniunei.

„Noi lege avem,“ și când vorbă a fost, ca biserică să se pronunțe asupra raportului dintre biserică și reuniune, este natural și logic, că nu poate să se pronunțe altcum, decât cum i dictează legea, și așa s'a și intemplat.

Statutul organic este un scut pentru toate scoalele noastre confesionale, și astfel scut va fi și pentru scoala înființândă prin reuniune, în contra tuturor fluctuațiunilor timpului. Si am toată nădejdea, că procedura damelor române din Arad va fi adoptată și de alte reuniuni înființările de aici înainte.

Dvoastră, dle redactor, de bună seamă ceteștițele „Tribunei“, credeți, că aici în Arad sunt în aceasta cestiune partide. Să-mi permiteți însă a ve spune, că afară de doi, trei oameni ai „Tribunei“ de aici din Arad întreg publicul este în deplin acord cu ceea ce s'a făcut.

Dovadă despre aceasta este, că deși cei doi „tribuniști“ de aici „tipă“ de luni întregi în „Tribuna“, și deși corespondențele lor din „Tribuna“ le-au publicat și în foaia guvernamentală din localitate „Arad Közlöny“ în care foaie apăreau imediat după ce sosea „Tribuna“, la Arad; așa încât om nu este, carele să nu fi vădut, că tot acel om, carele le scria românesc le traducea și în limba maghiară pentru foaia maghiară numită, — totuși emițându-se liste pentru subscriverea de membrii, aceasta decurge cu multă insuflare, și încă până acum, precum aflu, au incurse trumoase sume în favorul reuniunei la cassa consistoriului din Arad; și în curând se va conchimă și adunarea generală constituantă.

Astfel dacă este de regretat vre-un „scandal“ în afacerea acestei reuniuni, acela este, că prin „tipetele“ „tribuniștilor“ din „Tribuna“ și din „Arad Közlöny“ au lovitură în biserică oameni, cari se țin „biserici“ și doară trăiesc chiar din pânea bisericei, în o cestiune, carea după votarea „suplementului la statut“ a devenit cestiune de cultură curat bisericescă.

Dar în sfîrșit s'a făcut, și facta infier non possumus. Tocmai pentru oamenii „Tribunei” au inventat „crisă și scandal” în afacerea acestei reuniuni, lumea de aici crede, că este un bun semn pentru viitor. Îi ca să nu vezi mirați de cutezanța acestei credințe generale, am să vei spune dle redactor, că tot ceea ce bun s'a făcut aici în Arad, și anume: alumneul, seminariul, tipografia diecesană, fondul preoțesc și chiar scoalele nouă și altele, toate bine cărtite și lovite au fost de acesti oameni. Dar laudă Domnului, în butul tuturor bărfelelor, aceste frumoase instituții au prosperat, și prosperează. Astfel îi cred oamenii pe aici, că se va întâmpla lucrul și cu aceasta reunire. Gurile rele vor fi plătite cu ceea ce merită, iar reunirea va prospera.

Aradanul.

Agnita, 30 Novembre, 1887. Prea onorate dle redactor! În mai mulți numeri ai „Telegrafului Roman” a apărut articoli din protopresbiterul nostru Agnita, prin care în loc de a se întâri concordia între frați, se lucră din contra.

Nu am intenție nici placerea a me amesteca în disputele și certele altora, căci dice un proverb: „Cine sufă în foc, i se scântează în ochi.” — Cu toate aceste, în interesul adevărului me văd silit să declar, cumă la ședința scaunului protopopesc din 12 August a. c. la care se dice de păr. Nicolau Moldovan în articol din Nr. 114—115 „Telegraful Roman,” că ar fi participat numai 3 asesori; — adevărul este: Cumă la aceea ședință am luat parte afară de președinte 4 asesori, împreună și defensorul matrimonial.

„Fie vouă ce este așa — așa; și ce nu — nu!” Apost. Iacob 5.12.

Ioachim Păreiu,
asesor ppesc.

Varietăți.

* (Călătorie în orient.) Archiducele Carol Ludwig, archiducesa Maria Teresia și sora acesteia, din considerații sanitare să ocupă cu ideea de a întreprinde o călătorie în părțile orientale, îndeosebi ținta călătoriei este Egiptul cu părțile de sus ale riului Nil, apoi Palestina, Liban și Damasc. Plecarea se va face în cele dintâi dîle ale lunei Ianuarie. Suite întreagă să se compune din șase până în șapte persoane, între cari să se află și renumitul scriitor istoric-critic Weis din Graz. După cum să vede excursiunea aceasta va aduce încât-va folose și istoriografie.

* „Männer-Gesangverein,” societatea, care de atât-a oră scie încântă publicul din Sibiu, prin producția dată Mercuri seara să mai câștigă un atrăgit la văză și simpatiile, de care se bucură de o vreme încăză. Programa cea atât de bogată și de varietate a fost compusă cu un gust, care și de astădată a făcut onoare membrilor și vădesce în mod ecluzant precisiunea dirigențului, a artistului G. Dima; iar succesul executării a justificat acceptările acelora, cari se bucură de orice act, ce dovedește propășire. Punct de punct a fost executat cu ceea mai mare precisiune, punct de punct a fost întâmpinat

cu frenetice aplașe, punct de punct a produs o astfel de impresie în publicul ascultător, încât a trebuit repetat. Culminarea de sigur a format-o punctul 7 din program. Frumoasa și sentimentală baladă „Rudolph von Werdenberg” a mișcat și sguduit și inimile cele mai pesimiste. Baritonistul Connerth, care a executat punctul 6 din program prin vocea-i sonoră și puternică a provocat emoție, în urma căreia a fost de două ori rechemat pe scenă. Orchestra orășenească sub conducerea d-lui Hermann, și carea a dat și de astădată concursul seu a obținut mare succes și dovedește multă siguranță în perfecționare.

Din întâmplare concertul acesta să dată două di după festivitățile aranjate în onoarea superintendantului Dr. Teutsch la aniversarea lui de 70 ani. Îndemnată de mulțimea oaspeților străini reunirea a executat Imnul de E. Coburg de Gotta. Autorul acestui imn a trimis iubilantului ordinul său de casă.

Imnul a fost executat de puternicul cor în acompanierea orchestrei sub conducerea energeticului dirigent G. Dima. Insuflarea produsă în public să manifestă prin frenetice și nesfărșite aplașe, chiar prin vii strigări de bucurie. — Când înregistrăm cu placere acest act, amintim că printre mulțimea publicului sibian a luat parte străini și constatăm totodată unul interes al elevilor nostri seminariași, cari s-au prezentat în număr mare!

* Din Brașov ni se scrie: Societatea tinerilor comercianți ne-a reprezentat Duminecă în 20 Noiembrie comedia „Un tutor” de Matilda Poni. Piesa a fost bine aleasă și plină de actualitate de aceea și bine primită de public.

„Un tutor” este piesă potrivită cu actualitatea din viața socială. Executarea a fost excelentă. Dșoara D. și-a executat de minune rolul său. Jocul nesilit și pășirea rezolută pe scenă părea că sunt dela o artistă cu rutină. Dșoara P. ca fată de casă a reprobus unul din acele tipuri, care te face să ridi de atâtă naivitate. Dl D. ca servitor a jucat excelent și de schimbele ce le facea trebue să ridi. Mult a contribuit pentru succes Dnul C. și B. ale căror mișcări erau naturale și conforme situației. Între toți însă humorul cel mai mare lăsă produs Dna P. căreia i se cuvine un merit necontestabil la reușita reprezentării. Jucătorii au fost deplin recompensați prin aplașele numeroase și un public foarte frumos ce a participat la reprezentare. Un buchet frumos a fost finalul piesei jucând damele în costum național hora, ce părea că te avântă în niște visuri de Maiu.

N. L.

* (Starea sanitată a lui Férry în urma atentatului.) În urma vulnerărilor, ce Férry le a căptătat din partea lui Aubertin, a fost sguduit câțiva timp de nisice friguri usoare, cari însă lăsă în curând. De present marele bărbat e pe deplin restaurat. Din incidentul acesta lui Férry i s-a dat o mulțime de dovezi de simpatie din partea tuturor persoanelor de înaltă poziție.

Atentatorul Aubertin, la care s'a aflat o episoată în care erau scrise cuvinte contra guvernului actual francez, fiind provocat din partea tribunalului de investigație a numără și pe complicitii, a răspuns că i va numi dacă amicii sei nu vor mori mai curând pe membrii cabinetului Rouvier.

* (Scurt și cuprindător.) Când Alteța sa Archiducele Albrecht a plecat dela Arco la Viena în 5 Decembrie, pentru a participa la conferințele militare a opus de a i se face orice pregătiri oficiale de plecare cu cuvintele: „Mă duc numai pentru câteva dîle, apoi vine earășii, pentru de a petrece aici.

* (Dumnezeu proteagă Franța.) În seara, când s'a audit în Roma scirea despre dimisionarea lui Grévy, Papa a avut o lungă con vorbire cu reprezentantul Franței pe lângă Vatican. După Papa a ascultat cu o deosebită atenție mesajul lui Grévy, esclamă: „Dădu proteagă Franța! Se ne rugăm pentru ea”.

Când în Franța sbumările pentru alegerea noului președinte erau cât se poate de vehemente, Papa a abținut față și cu cei mai intimi ai sei și da părerea pentru unul sau altul dintre candidați.

* (Armee Album.) În 2 Decembrie 1888 s'implinesc patru decenii de când gloriosul nostru împărat și rege ocărmeșe soarta popoarelor din monarhie. Aceasta di festivă va fi sărbătorită de toate popoarele monarhiei, ca un semn de stimă iubire și credință către domnitori și dinastie. Ca semn de aducere aminte a acelei memorabile să va apărea și un album intitulat „Armee Album” redactat de un comitet în Agram.

Albumul va conține o colecție de portrete ale căpetenilor militari și schițe biografice din viața regimelor. Prețul unui fascicul 1 fl 50 cr. Adresa: „Redaction des Armee-Album” în Agram.

* (Bibliografic.) „Scoală și Familia,” foaie pentru părinți și învățători, ce apare în Brașov de 2 ori pe lună, ca foaie a „Reuniunii” învățătorilor români gr. or. din districtul al X-lea Brașov, cu 1 Noiembrie (Nr. 14 și 15) are următorul cuprins:

Epistole asupra Crescerii adresate doamnei S. Bibliotecile scolare. Predarea practică a bucătilor de cetire. Impovărarea intelectuală, și sederea prea multă în școală. Christofor Columb și descoperirea Americii. Două capitole despre pămînt. Miorița (în dialectul macedo-român.) Dulci ingeri . . . (poesie.) Bibliografie — Diverse.

„Meseriașul român,” foaie pentru învățătură și petrecere, anume intocmită pentru meseriași, ce apare în Brașov sub redacția președintelui reunii meseriașilor, zelosului paroh Bartolomeu Baiulescu, a apărut în 1 Decembrie cu următorul cuprins: Valearea sănătății. Căteva noțiuni despre industrie și însemnatatea ei (urmăre) discurs tînut de Ars. Vlaicu profesor, cu ocazia serbarii Sf. Sofie în sala gimnasiului român; și altele folosite pentru măestri.

* (Observare.) Pentru a evita culegerea a două oară a cercularului din fruntea foaiei, l' publicăm fără de a acomoda ortografia după cea a diarului nostru.

Nr. 199.

[1756] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea unui post de capelan lângă neputinciosul paroch Nicolau Munteanovici din parochia suburiului Maierii Albei-Iulie, se scrie concurs dela prima publicare cu termin de 30 de dîle.

Emolumentele împreunate cu acest post fac 271 fl. 75 cr., adecă jumătate din tot venitul parochial.

Doritorii de a ocupa acest post de capelan au să trimite suplicelelor instruite conform statutului organic la oficiul subscris în terminul mai sus indigitat.

Alba-Iulia, 26 Noiembrie 1887.

În concursul cu comitetul parochial.

Alesandru Tordosan,
protopresbiter gr. or.

[1752] 3—6

Vinuri roșii de Verset
vechi de mai mulți ani à fl. 15 — fl. 17 — fl. 20 — și fl. 25 pro hectol. Ori ce cuant se espesează, cu toate acestea se recercă unde e posibil pentru trimiterea de vase goale, deoare ce aici e lipsă de vase.

Both Lipót în Verset.

In urma escelentei și puternicei calități de vinuri garantă, că acestea gerul nu le strică nimică.

Picăturile de stomach Mariazeller,

care lueră de minune în contra tuturor boalelor de stomach.

Schutzmarke.

Neasemănăt mai bune, ca ori cari altele, pentru lipsa de apetit, și slăbiciunea stomachului, respirație, vînturi, răgăeli acre, colică, catar de stomach, areală, formarea de peptă, procrearea de prea multă flegmă, gălbina, greață și versături, (vomări), durere de cap (în casă, când provine dela stomach), convulsioni de stomach, constipație sau incuverne, încarcarea mancări și beuturi, limbrici, splină, fecat, și hemoroidi. Preful unei sticle dimpreună cu manuducerea la întrebunțarea lor 35 er., o sticlă după 60 er.

Espositul-Central prin farmacistul Carl Brady, Kremsier (Moravia).

Picăturile de stomach Mariazeller nu sunt un arcan. Părțile constitutive sunt arătate la fie care sticlă pe explicația la întrebunțarea lor. Veritabile se pot căpăta mai în toate farmaciile.

Avis! Picăturile veritabile de stomach Mariazeller, să falsifică și imitează în multe părți. Ca semn al veritabilităței, are să se ia totdeauna, embalajea cu care să învelește sticla, și care e și în partea de deasupra produsului cu marca fabricii, având pe lângă aceasta de a se mai observa, ca explicația la întrebunțarea lor, care se află la fie care sticlă să fie imprimată în tipografia lui H. Gusek în Kremsier.

Veritabile să pot căpăta: Sibiu, farmacia Willi. Morscher, farmacia Karl Müller, farmacia August Teutsch. — Orăștie, farmacia George Deak, farmacia Ios. Graffius, farmacia N. Vlad. — Arad, farmacia Keserü. — Satulung, farmacia Gustav Ikelius. — Alba-Iulia, farmacia Iul. Fröhlich. — Mediaș, farmacia Schuster. — Sas-Sebes, farmacia Ludwig Binder, farmacia I. C. Reinhard. — Aiud, farmacia Em. Kovács, — Petroșani, farmacia G. Gerbert. — Mercurea, farmacia Chr. Fr. Schimert. [1707] 6—25

IOSIF GAVORA.

Pentru lucru eminent și gust bun la expoziția regniculară din 1885 din Budapesta, distins cu medalia cea mare a expoziției.

In Budapesta, strada Váczi, Nr. 17. Recomand obiectele necesare pentru prețurile cele mai moderate, și lucrate că se poate mai frumos: Anume: **adjustarea bisericilor și capelelor** cuțele ce sunt provăduți în abundanță pentru prețurile cele mai moderate, și lucrate că se poate mai frumos: Anume:

Odăjdi, felon și altele, după ritul greco-oriental.

Prapori și stindarde pentru reuniuni.

Standarde pentru pomieri, copii descoala, reuniuni industriale, reuniuni de cântări și reuniuni de înmormântare.

Primesc repararea hainelor vechi precum și aurările și argintările pe lângă prețuri moderate.

Cusături cu aur, argint și mătăsa și haine bisericesc, cusute cu fir de aur, argint și mătăsa.

Dantele bisericesc. Învălitoare de prestol. Mărfuri bisericesc. Damaste etc.

Punctualitatea mi o pot adeveri prin mai multe sute de epistole de recunoștință.

[1744] 3—30 Catalogage de prețuri la dorință trimis libere de post-port.

Statue, polican-dre, potire și chipuri sfinte, sfeșnice pentru altari și de părete, candele. Iconostase, chipuri pentru frontariu. Înmormântarea Domnului, etc. etc.